

Jegyzőkönyv kivonat

Jelölt neve: dr. Nyeste Péter r. őrnagy
Doktori védés időpontja: 2017. 02. 23.

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt által kutatott és kidolgozott téma jelentőségéhez és időszerűségéhez nem fér kétség, a bűnüldözési célú titkos információgyűjtés napjainkban nélkülözhetetlen, és egyre nagyobb jelentőségű alkotóeleme a legtöbb olyan büntetőügynek, amely szervezett bűnözéssel vagy terrorizmussal összefüggésbe hozható.

A disszertáció alapvetően megfelel a Doktori Szabályzatban előírt formai és tartalmi követelményeknek, a mű a szerző önálló alkotása, amelyhez bőséges, kritikailag is feldolgozott és gondosan kiválasztott szakirodalmi háttér járul. A nemzetközi kitekintés, a külföldi források felhasználása kivételesen gazdag, ami kiegészül az uniós országok gyakorlatának bemutatásával.

A disszertáció kiemelkedően alapos munka. Legfőbb erénye az, hogy három terület, a szervezetek kialakítása, a jogi szabályozás és a felderítő és nemzetbiztonsági szolgálatok tényleges működése csakúgy elemzés alá került, mint a rendészeti közjog klasszikus tudósainak munkássága.

A kutatómunka célkitűzései, módszerei és eredményei összhangban vannak egymással. Az értekezés a választott témát a korszerű kutatási módszereket alkalmazva, és minden fontosabb részletére kiterjedően készít.

A szerző által megfogalmazott kutatási célok maradéktalanul teljesültek, az alkalmazott módszertan megfelelt a kutatási tárgy adottságainak és hozzájárult új tudományos eredmények eléréséhez.

A Bírálóbizottság az alábbi tudományos eredményeket fogadja el:

Szakmatörténeti és rendészetelméleti összehasonlítások alapján rendszerezte a hazai bűnüldözési és állambiztonsági célú felderítés feladatait és szervezetrendszerét a rendszerváltásig. Ez alapján bizonyította, hogy a második világháború végéig a bűnüldözési és az állambiztonsági jellegű felderítő feladatok végrehajtását a rendészeti feladatokat ellátó szerveken belül erre specializálódott egységek, detektívek, illetve a közigazgatási szervezetrendszer hatósági személyei általános szakmai feladataik során, pártirányítás nélkül folytatták. Feltárta, hogy a második világháborút követően a rendszerváltásig a bűnüldözési célú és az állambiztonsági célú felderítés feladatai és szervezetrendszere az egységes belügyminisztériumon belül, de élesen elkülönülve, szoros pártirányítás alapján történt, az állambiztonsági szervek dominanciájával.

Feltárta, hogy a második világháborút megelőzően hazánkban a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását felderítését szolgáló bűnüldözési célú felderítést a rendészeti feladatokat ellátó szervek figyelő, megelőző és felfedező tevékenységei alkották. Igazolta, hogy a bűncselekmények hatékony megelőzése, megakadályozása, felderítése érdekében, illetve a nyomozás bizalmas, puhatoló részeként puhatoló eljárásokat alkalmaztak.

Feltárta és bizonyította, hogy a második világháborút követően a rendszerváltásig a hazai bűnüldözési célú felderítés egy büntetőeljárás kívüli, azzal szoros kapcsolatot nem alkotó, „titkos bizonyítási” és egyéb, büntetőeljáráshoz nem kapcsolódó, általános megelőző

feladatokat ellátó tevékenységgé vált titkos jogszabályok, utasítások alapján, ellentétesen a Nyugat-Európában elterjedő processzuális igazságra törekvő felderítő tevékenységekkel szemben.

Elemezte az Európai Unióban alkalmazott speciális, fedett nyomozási tevékenységek jogi hátterét és nemzetközi összehasonlító elemzés alapján feltárta, hogy a bűnüldözési célú felderítés hírszerző szektorális feladatai közé tartoznak egyrészt a megelőző és veszélyelhárító jellegű, konkrét bűncselekményekhez nem kötődő, általában ágazati törvényi szabályozású bűnüldözési feladatok, másrészt az elsődleges bűnüldözési információk ellenőrzését szolgáló intézkedések, amelyeket előzetes nyomozás keretében lehet végrehajtani. Feltárta, hogy a bűnüldözési célú felderítés másik, szektorális jellegű tevékenységét a bűncselekmény konkrét gyanúja alapján, a nyomozás keretében végezhető speciális, fedett nyomozási tevékenységek alkotják.

Elemezte több, nemzetközi rendészeti, bűnüldözési felderítő modellt, hírszerzési irányelvet, illetve a hazai bűnüldözési célú felderítő eljárásokat és feltárta, hogy a bűnüldözési célú hírszerzés modellje stratégiai és konkrét, taktikai feladatokat elősegítő lehet. Az elemzések alapján javaslatokat tett a vonatkozó hazai jogszabályi átalakításokra és egy új, lehetséges bűnüldözési hírszerző modell létrehozására.

A Bírálóbizottság összegzett állásfoglalása: az értekezés megfelel a NKE Doktori Szabályzatban előírt tartalmi és formai követelményeknek, a jelölt aktuális témát dolgozott fel, a disszertáció saját munkája, amely tartalmaz új tudományos eredményeket. A feltett kérdésekre adott válasza alapján a jelölt bizonyította tudományos felkészültségét, vitakészségét, melynek alapján a Bírálóbizottság javasolja a NKE Doktori Tanácsának a PhD fokozat odaítélését.